

Warszawa, dn. 2010-08-24

MINISTER ZDROWIA

MZ-UZ-RP-71-20772-1/JC/10	
RZECZNIK PRAW PACJENTA	
Wzrost:	27 SIE. 2010
Imię:	RzPP - 6071/10

ZESPÓŁ INTERWENCYJNO-PORADNICZY	
WPLYNĘŁO	
30 SIE. 2010	
..... (datownik)	
Znak	RzPP-ZIP-

Pani
Krystyna Barbara Kozłowska
Rzecznik Praw Pacjenta

Szanowna Pani Rzecznik

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 czerwca 2010 r. (znak: RzPP-ZIP-051-214-4/DŁ/10) w sprawie pobierania kaucji zwrotnej przez świadczeniodawców w przypadku nie okazania dowodu ubezpieczenia zdrowotnego w chwili udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, uprzejmie informuję, iż z przepisu art. 240 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) wynika, że do czasu wydania ubezpieczonemu karty ubezpieczenia zdrowotnego dowodem ubezpieczenia zdrowotnego jest każdy dokument, który potwierdza uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej, w szczególności dokument potwierdzający opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne. Z art. 50 ust. 1 pkt 1 zw. z art. 240 ustawy wynika, że świadczeniobiorca ubiegający się o udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej jest obowiązany przedstawić ww. dokument. W przypadku natomiast stanu nagłego dokument taki może być przedstawiony w innym czasie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia udzielania świadczenia opieki zdrowotnej, o ile chory nadal przebywa w szpitalu. Jeżeli natomiast przedstawienie dokumentu w ww. terminie nie jest możliwe, dokument ten może być przedstawiony w terminie 7 dni od dnia zakończenia udzielania świadczeń opieki zdrowotnej. Z powyższych przepisów wynika zatem, że ustawa dopuszcza możliwość nie posiadania aktualnego dokumentu potwierdzającego prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w momencie rejestracji na wizytę lekarską lub udzielania świadczeń i umożliwia dostarczenie tych dokumentów w późniejszym terminie. Upływ tego terminu uprawnia świadczeniodawcę

do żądania zwrotu środków poniesionych w związku z udzielonymi świadczeniami opieki zdrowotnej. Tymczasem przepisy ww. ustawy nie przewidują możliwości żądania kaucji przez świadczeniodawcę od świadczeniobiorcy, który nie przedstawia dokumentu. W systemie prawnym kaucja ma charakter zabezpieczający. Może bowiem zabezpieczać wykonanie zobowiązania wynikającego ze stosunku zobowiązaniowego, który już powstał jak również wykonanie zobowiązania ze stosunku, który może powstać w przyszłości. Na gruncie jednakże ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pobieranie kaucji na wypadek nieprzedstawienia dowodu ubezpieczenia nie znajduje prawnego uzasadnienia, m.in. ze względu na brzmienie przepisu art. 50 ust. 6 ustawy, z którego wynika, że nawet późniejsze niż przewidziane w ust. 2 i 3 przedstawienie dokumentu, o którym mowa w art. 50 ust. 1, nie może stanowić podstawy odmowy zwolnienia z kosztów albo ich zwrotu. Nawet zatem w przypadku upływu określonych terminów, kiedy świadczeniodawca przejmowałaby kwotę kaucji, możliwe byłoby okazanie dowodu ubezpieczenia, przez co odpadałaby zasadność pobrania tej kaucji.

Należy również podkreślić, iż pobranie kaucji może być potraktowane jako wykroczenie z art. 193 pkt 4 lub 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Powyższe przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w sposób szczególny regulują kwestię zobowiązań finansowanych osób, które nie okazują dowodu ubezpieczenia. Brak uregulowań w zakresie możliwości poboru kaucji w takich wypadkach oznacza zatem niemożność zastosowania takiej praktyki jako zabezpieczenia przyszłej należności zakładu opieki zdrowotnej.

z poważaniem

z poważaniem
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ/STANU
Cezary Rzemek